

En mann av is

Roald Amundsen ble en legende i sin egen samtid. Ingen polfarer satte flere rekorder enn ham. Men var han bare en rekordjeger?

TEKST HARALD DAG JØLLE

FREDAG 8. MARS 1912 tikket det inn et telegram som fikk avisene til å rydde forsiden: "Norges Flag plantet paa Sydpolen. Alt vel! Roald Amundsen."

I Stortinget reiste representantene seg, mens president Konow orienterte om hva som hadde skjedd: "Medrepresentanter! Vi kan ikke ta fat paa dagens gjerning uten at samles i et uttrykk for den følelse av taknemmelig glæde, av beundring og stolthet, som har fylt os alle ved budskapet

om, at Roald Amundsen og hans mænd har naadd Sydpolen og dér plantet det norske flag."

Forslag om professorat

Sørpoltriumfen etablerte for alvor Roald Amundsen som en av verdens største polfarere. Og ekspedisjonsteknikken imponerte. Som filosof og forfatter Peter Wesel Zapffe formulerte det på 50-årsdagen for flaggplantingen: "slædereisen blev utført på tre måneder med en elegance så

suveræn og med sådant overskudd i enhver henseende, at hele polarhistorien ikke kan opvise noget lignende".

Det er lett å forstå at en slik geografisk rekord gjorde Amundsen populær i hjemlandet. Men hvordan kan det ha seg at triumfen fikk flere vitenskapsmenn ved Universitetet, deriblant Fridtjof Nansen, Amund Helland og Kristian Birkeland, til å støtte et forslag om at Amundsen skulle utnevnes til professor som påskjønnning for sin innsats? Som akademiker hadde

Amundsen kun et avbrutt medisinstudium å vise til og manglet enhver kvalifikasjon for en vitenskapelig stilling. Det kunne virke som suksessen også hadde gått til hodet på seriøse forskere.

Heroisk vitenskap

Fridtjof Nansen hadde med sin ekspedisjon over Grønland i 1888 og med sin ferd over Polhavet med "Fram" (1893–96) skapt en forestilling om at det naturligste i verden var at nordmenn var med i utforskningen av polarområdene.

Slik hadde det ikke vært tidligere. Så sent som på 1870-tallet var det en klar oppfatning at det ikke var mulig for en liten nasjon som Norge å drive med den meget kostbare arktiske forskningen.

Polarforskning var "heroisk" vitenskap, og Nansen ble en vitenskapelig helt. Han gjennomførte ekspedisjoner som både fascinerte publikum og revolusjonerte vitenskapens forståelse av Arktis. Begge deler støttet opp om det nasjonale selvbildet. Norge markerte seg i den "Kappestrid mellem Nationerne om, hvem der kan gjøre slige Erobringere". Det var også viktig for en ung nasjon å kunne bidra på den vitenskapelige arena, og Nansen ble framstilt som en fredelig viking som erobret ukjent land i vitenskapens og sivilisasjonens navn.

Selv om det var kampen mot elementene som fengslet massene, var det vitenskapen som gjorde det legitimt å åpne pengesekken – kappestrid alene kunne Stortinget knapt finansiere med god samvittighet.

Roald Amundsen ble Nansens arvtaker. Han fortsatte å hente hjem ære fra polarverdenen, og ingen polfarer satte flere rekorder enn ham. Amundsen ble den

14. desember 1911 nådde Amundsen og hans menn Sørpolen. Bildet er tatt to dager seinere. Sjefen selv ytterst til venstre.



FRAMMUSEET



Roald Engelbregt Gravning Amundsen (1872–1928). En handlingens mann, som nådde imponerende mål. Likevel endte livet hans i tragedie.

FRAMMUSEET

første som seilte gjennom hele Nordvestpassasjen (1903–06), han ble førstemann på Sørpolen (1911), han seilte Nordøstpassasjen (1918–20), og i tillegg ble han sammen med Umberto Nobile og Lincoln Ellsworth den første som fløy over Nordpolen, i 1926.

Det blir ofte hevdet at Amundsen kun var en rekordjeger som brukte vitenskapen som et vikarierende motiv, en nødvendig kamuflasje under forberedelsene og for å skaffe finansiering. Det kan lett se slik ut. Amundsen var ikke vitenskapsmann; det “vilde han heller ikke være”, sa Nansen i minnetalen. Men hvor fruktbart er det å skille mellom vitenskap og rekorder når vi skal forstå de klassiske polar-ekspedisjonene?

Stort sjansespill

Amundsen valgte å ta opp kampen mot engelskmennene om å komme først til Sørpolen. Det var et høyt spill, for egentlig var han på vei nordover. Etter samme modell som Nansen skulle han drive over Polhavet og forhåpentligvis også nå dit Nansen aldri kom: til Nordpolen.

Nansen hadde latt Amundsen bruke “Fram”, Stortinget hadde gått tungt inn

med finansiering, og mange forskere hadde gjort stor innsats i det vitenskapelige opplegget for ferden.

Det var med andre ord et vitenskapelig prestisjeprojekt Amundsen presenterte i Geografisk selskap en høstdag i 1908. Logens gamle festsal i Kristiania var fylt til siste benkerad da Amundsen med kraftig og klar stemme, som nådde ut i salens ytterste hjørner, startet sitt foredrag: “Deres Majestæt! Mine Damer og Herrer! Den viktigste opgave, som staar tilbage for den geografiske forskningen i de arktiske egne, er uden sammenligning udforskningen af polarbassinets udstrækning, dybde og karakter.”

Amundsen kunne fortelle at Nansen hadde kommet hjem med en rekke oppsiktsvekkende funn fra Polhavet i 1896, men at han hadde lagt fra kai med “den tids mangelfulde oceanografiske metoder”. Nå, femten år senere, stilte dette seg annerledes: “En ekspedisjon med nutidens utstyr vil kunde trænge ind i polarbassinet med udsigt til at klarstille meget af det, der endnu er uforstaaeligt for os.”

Ifølge Nansen var det utvilsomt “den største og i sit maal viktigste plan til en

arktisk forskerfærd, som er forelagt dette selskab, og jeg tror jeg kan lægge til: alle geografiske selskaber.” Det overrasket kanskje likevel noen av de mange tilhørerne at Amundsen på det kraftigste understreket at det pågående “stormløbet mod polen – ikke vil være denne ekspeditions maal”. Tvert imot. Første mann gjennom Nordvestpassasjen tok avstand fra “tanken paa en rekord, paa det at naa polpunktet”. Ekspedisjonens hovedmål var utvilsomt: “et videnskabeligt studium af selve Polarhavet”.

Men så, noen få måneder senere, kom beskjeden om at Frederick Cook hadde vært på Nordpolen. Like etter kom Robert Peary hjem og hevdet det samme. Amundsen tidde og planla i all hemmelighet å utvide sin nordpolekspedisjon via Sørpolen. Fra siste havn orienterte han Nansen: “Kun et problem staar igjen at løse innen polaregnene, som kan gjøre regning paa at vække den store masses interesse, det at naa sydpolen. Kunne jeg utføre dette visste jeg, at midlerne for min planlagte færd ville være sikret.”

Det var et stort sjansespill. Hadde han mislyktes, ville kritikken ha vært nådeløs.

Vyer for norsk havforskning

Amundsen hadde vist at han kunne gi viktige bidrag til vitenskapen under sin lange gjennomseiling av Nordvestpassasjen med “Gjøa”. Han kom hjem med prøver til havforskningen, og han hadde utforsket den magnetiske nordpol. Han hadde også med hjem en unik etnografisk samling fra inuittfolket netsilikene.

Norsk geografisk forskning og norsk havforskning hadde hatt en revolusjonerende utvikling i årene etter Nansens ekspedisjon med “Fram”. I løpet av kort tid hadde flere nordmenn etablert seg som verdensledende geofysikere. Men selv om Nansens ekspedisjon hadde gitt mye ny kunnskap, blant annet forståelsen av at Polhavet hadde stor betydning for klimaet på den nordlige halvkule, hadde ekspedisjonen generert en rekke nye spørsmål. Det var derfor av stor vitenskapelig betydning å få nye målinger og observasjoner fra Polhavet.

For Nansen var det avgjørende da Amundsen ba om å få bruke “Fram”. Amundsen kunne bidra til at Nansen fikk realisert sin visjon om utforskningen av Polhavet og gi ham verdifullt materiale til egen forskning. Nansen var særdeles ambisiøs på hva han selv kunne bidra med i forståelsen av havets fysikk og klodens klima. Han skrinla derfor en gang for alle enhver tanke om selv å dra til Sørpolen, og lot Amundsen ta Norges eneste polarskute.

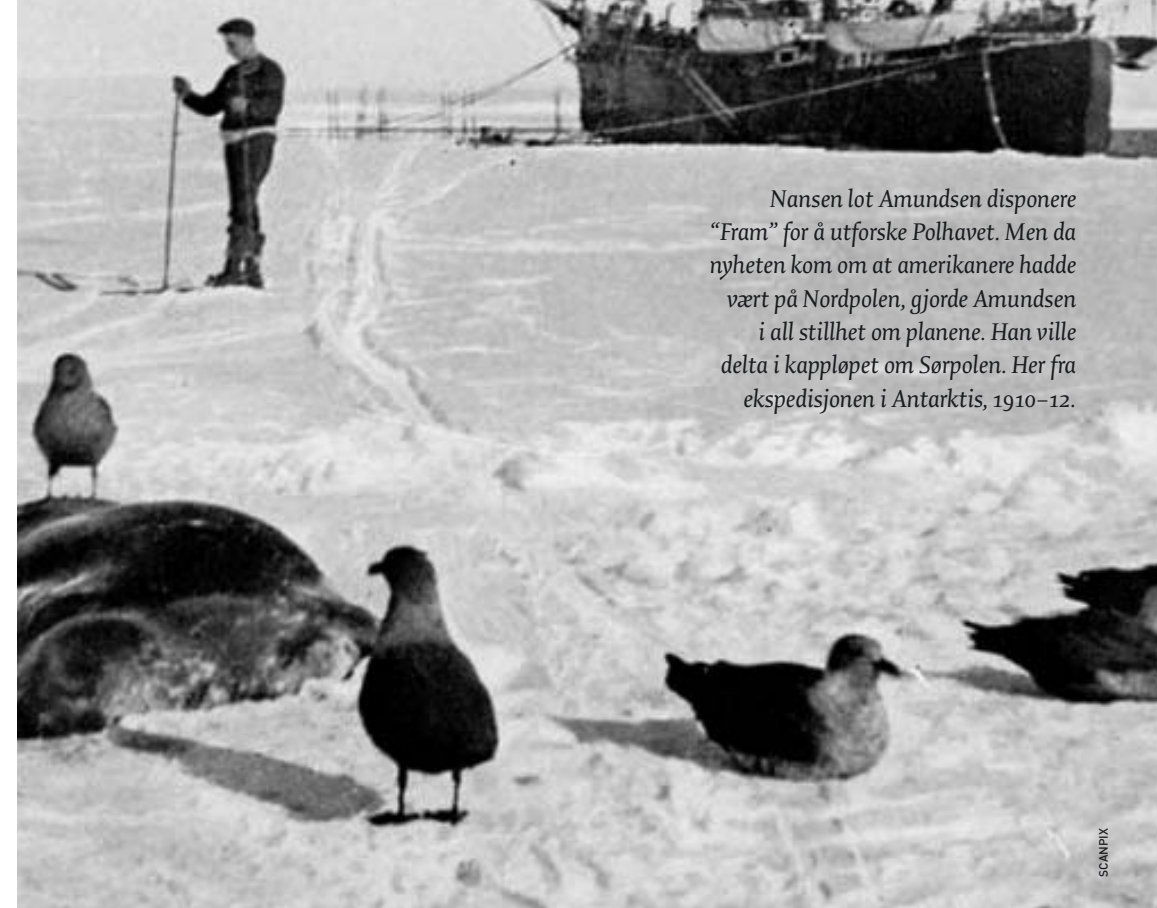
Nansen hadde i tillegg store vyer for hvor langt norsk havforskning kunne nå, og mente denne disiplinen sto foran det virkelig store gjennombruddet. Blant annet mente han at studier han gjorde sammen med Bjørn Helland-Hansen, ville bidra til ny forståelse av forholdet mellom havet og atmosfæren. ▶



Under ekspedisjonen til Sørpolen etablerte Amundsen og hans menn en base som ble døpt Framheim. Her er karene i feststemning på basen.

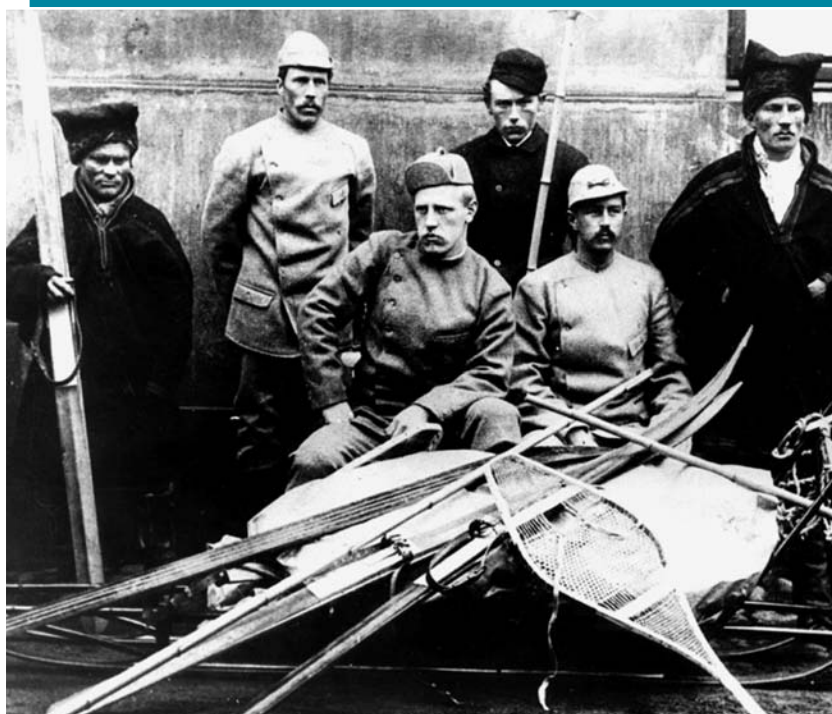


Nansen lot Amundsen disponere “Fram” for å utforske Polhavet. Men da nyheten kom om at amerikanere hadde vært på Nordpolen, gjorde Amundsen i all stillhet om planene. Han ville delta i kappløpet om Sørpolen. Her fra ekspedisjonen i Antarktis, 1910–12.



Hemmeligheten bak vellykkede polarekspedisjoner

Da Amundsen nådde Sørpolen i 1911, ble det feiret som en seier for norsk polarteknikk.



I seiersrusen var det de norske *skiene* som hadde nådd 90 grader sør; et produkt av folkekaraktæren, den norske bondens erfaringer fra vinterskogen og norsk sjømannskap.

Det er riktig at norsk polarlogistikk var meget effektiv, men forklaringen var mer sammensatt enn det som kom fram i samtida. Fridtjof Nansen hadde møtt inuitter og deres kultur under overvintringen på Grønland i 1888–89, og dette skulle bli svært avgjørende i utviklingen av norsk polarteknikk.

Nansen forsto at han måtte lære av arktiske urfolk: kle seg som dem, lære å lage mat som dem, lære å padle kajakk – og ikke minst lære å kjøre hund. Han var ikke den første som så dette, både amerikanere og svensker hadde gjort det samme, men han var den som var mest bevisst på at kunnskap fra inuitter og samer måtte integreres i moderne polarekspedisjoner.

Perfeksjonisten Amundsen

Dette mantra ble videreutviklet av andre norske ekspedisjoner – og ble i størst grad perfektionert av Roald Amundsen under hans overvintringer hos netsilik-inuittene i Gjøahavn, da han seilte Nordvestpassasjen (1903–06).

Denne kunnskapen – sammen med lærdom fra ishavsmiljøet og bruk av ski – er en viktig årsak til at Amundsens sørpolekspedisjon i 1911 ble en maktdemonstrasjon av effektiv polarlogistikk.

Fridtjof Nansen fikk Amundsen til å skjønne hvor viktige urfolks erfaringer var. Her deltakerne i Nansens Grønlandsekspedisjon i 1888.

Det var også politisk viktig at Norge satset på dette feltet, mente Nansen. Det var ikke bare rekorder som ga anerkjennelse – det gjorde også vitenskap. Han var overbevist om at norsk geofysikk kom til å bli et kulturprodukt Norge kunne høste ære av på linje med Ibsens litteratur og Griegs musikk. Og det viktigste *geofysiske instrument* for å realisere dette i årene rundt 1910 hadde et navn: Roald Amundsen.

Et svik mot Nansen?

Det har vært vanlig å hevde at Amundsen svek Nansen og stjal Sørpolen fra ham. Et brev Nansen sendte til Amundsen i 1913, kan tyde på at det er riktig. Nansen skrev, ganske usminket, at han hadde “brakt et større offer for Dem end for noget andet levende menneske”. Han hadde droppet sin egen plan om Sørpolen, “slutstenen på mit livsverk som polarforsker”, for at Amundsen

skulle bruke “Fram” over Polhavet.

Men sviket var ikke at Amundsen gikk til Sørpolen. Da nyheten om Amundsens flaggplanting nådde hjemlandet, var Nansen Amundsens ivrigste forsvarer. Han aksepterte behovet Amundsen hadde for en suksess, for “på denne måte å skaffe de nødvendige midler til sin Nordpolsferd”, og framhevet den vitenskapelige innsatsen en tur til Sørpolen også representerte.

Og Nansen skrev selv om den vitenskapelige utforskningen “Fram” hadde gjort i Sørishavet. Men polarnestoren brukte samtidig enhver anledning til å minne om at Amundsen enda ikke hadde tatt fatt på sin *egentlige* oppgave. For nå skulle “Amundsen med ‘Fram’ ind gennem Behringsstrædet og bli i Polhavet i fem aar. Og nu vil nok nationen støtte dette storslagne foretagende”.

Vitenskapens behov for å utforske Polhavet var på ingen måte blitt mindre, selv om to amerikanske ekspedisjoner hevdet de hadde vært på polpunktet. De eneste vitenskapelige målinger som fantes, var fortsatt de Nansen gjorde fra 1890-tallet. Men Amundsen slet økonomisk, og inntektene fra dramaet om Sørpolen var ikke store nok. Derfor var det fortsatt viktig å få fram hvilken betydning det hadde for norsk vitenskap at Amundsen gjennomførte sin opprinnelige plan.

Det Nansen derimot følte som svik, var at Amundsen stadig utsatte ekspedisjonen. Og da Amundsen fremdeles ikke viste tegn til å lette anker i 1913, sprakk det for Nansen. Han fant det på tide å minne om at han hadde droppet egne planer fordi “Deres drift over Polhavet [ville] få større videnskabelig betydning end min opnåelse av Sydpolen”. Med “bløddende hjerte” hadde han gitt opp det han “så lenge hadde forbedt, og som skulde fylldt mit liv, til fordel for Deres færd, fordi jeg så det som det rigtigste”.

Vitenskapelig suksess

Amundsen holdt til slutt ord, og i 1918 seilte han nordover med den

Vitenskap eller rekorder?

“Roald Amundsens store mål var ikke å oppdage verden, det var at verden skulle oppdage ham.”
Ordene tilhører forfatteren Tor Bomann-Larsen. Stemmer de?

Amundsens avstikker til Sørpolen er et tydelig eksempel på at personlig ære og berømmelse må ha vært en betydelig drivkraft. Og inntrykket forsterkes av at Amundsen forlot polarskip, hunder og ski og satset på å nå Nordpolen luftveien.

Men det er ikke et enten/eller mellom vitenskap og rekorder. Amundsen spilte en sentral rolle i utforskningen av polarområdene. Han var suveren når det gjaldt ekspedisjonsteknikk og evnen til å mestre polarisen, noe som var en forutsetning for den vitenskapelige utforskningen.

Hans ekspedisjoner la fra kai med store vitenskapelige spørsmål og kom hjem med observasjoner som bidro sterkt til å bygge opp norsk geofysikk. Selv flyekspedisjonene hadde sin vitenskapelige misjon. Først etter Amundsens to flyvinger over Polhavet i 1925 og 1926 kunne Nansens teorier fra 1890-tallet om at det ikke fantes land i det sentrale Polhavet, endelig bekreftes.

Foreslått til professor

Amundsen var et sentralt redskap for kjernen av norsk geografisk forskning og en råvareleverandør av polare iakttakelser. Det var derfor viktig å formidle det vitenskapelige ved hans ekspedisjoner for å sikre nødvendig legitimitet og finansiering. På denne bakgrunn er det forståelig at flere professorer ved Universitetet kunne støtte forslaget om et ekstraordinært professorat – et forslag som for øvrig aldri ble vedtatt.

I studiet av klodens uoppdagede strøk var det mange roller som måtte fylles. Ifølge Nansen var det umulig å få Amundsen “beveget til å være med på bearbejdingen av resultatene”. Det kjedet ham: “Like fullt har hans ferder bragt videnskabelig utbytte av høy rang, og har utvidet kjennskapet til vår jord.”

Gammelt verk kaster lys over helten

Da Nansen hadde bifalt Amundsens planlagte polhavsekspedisjon i 1908, gikk han til det pedagogiske verket *Kongespeilet* fra 1200-tallet: “Naar du ønsker at vide, hvad folk søger til det landet for, eller hvorfor folk farer did i saa stor livsfare, saa er det tre fold natur hos manden, som drar dertil. *En del er kappelyst [...] En anden del er vide-lyst [...] Den tredje del er vinding.*”

Nansen mente at forklaring nummer to hadde størst gyldighet for Amundsen. Også Nansen hadde erfart “det ukjendtes ubøielige magt over menneskesindet”. Denne makten som “driver os ind til naturens skjulte kræfter og hemmeligheder, ned i mikroskops uendelig lille verden og ud til atmosfærens høieste lag, den drev os ind i urskogens pestfyldte sumper og op paa isen under polene.”

Det var en makt som ifølge Nansen gikk som en rød tråd gjennom polarforskningens historie. Amundsen bidro til å føre den videre.



Viktige ingredienser under sørpolekspedisjonen: hunder, ski – og det norske flagget.



Roald Amundsen med polarskuta “Maud” i bakgrunnen. Til høyre Fritz Zapffe, som utviklet et livslangt vennskap med Amundsen. Sønnen, filosofen Peter Wessel Zapffe, ble fascinert av polfareren og skrev om ham.

nybygde polarskuta “Maud”. Politikerne hadde forstått budskapet, og ekspedisjonen fikk støtte fra et enstemmig Storting. Den mest lovende studenten til meteorologen Wilhelm Bjerknæs ble rekruttert som vitenskapelig leder for ekspedisjonen.

For avisleserne i hjemlandet ble “Maud”-ekspedisjonen derimot en nedtur, siden vanskelige isforhold gjorde at Amundsen brukte to overvintringer på å seile selve Nordøstpassasjen. Framme i Nome kunne Amundsen riktignok notere at han nå hadde klart “at forene denne med min nordvestpassasje av 1906, og saaledes for første gang fullføre rundseilingen av det arktiske ocean. I vor rekordtid kan dette ha sin betydning.”

Skipet kom aldri skikkelig i drift. Det var ingen rekorder å berette om, og det fenget ikke at ekspedisjonen hadde gjort “opsiktsvekkende videnskabelige resultater”. Som Zapffe formulerte det, endret “ekspedisjonen karakter fra et raid gjennom Polhavet til

hverdagens anonyme dont i vitenskapens tjeneste”. Og da Amundsen forlot skipet i 1923 og gjorde et særdeles mislykket forsøk på å fly til Nordpolen, ble han møtt med kritikk og harselering fra mange hold.

“Maud”-ekspedisjonen, som varte helt fram til 1925, er ofte blitt framstilt som mislykket, både av samtida og i ettertid. Vitenskapelig sett ble den derimot en av de aller viktigste norske polarekspedisjonene, og forskningsresultatene satte nye standarder for internasjonal polarforskning. Arbeidet til vitenskapelig leder Harald Ulrik Sverdrup kom også til å danne grunnlaget for en karriere som gjorde ham til verdens ledende havforsker.

Spektakulær polarflyging

Amundsen hadde ikke innfridd publikums forventning med “Maud”, men han hadde mer å by på da han tok i bruk ny teknologi for å nå den etterlengtede polen.

21. mai 1925 tok to tunglastede Dornier-

Wal-fly av fra Ny-Ålesund på Svalbard. Amundsen var navigatør i “N 25”, bak spakene satt flypioneren Hjalmar Riiser-Larsen. 1200 kilometer lenger nord lå Nordpolen. Det andre flyet, “N 24”, slo sprekker i skroget under take-off, men flygeren, Leif Dietrichson, valgte å fortsette.

De skrev verdenshistorie ved å være de første som fløy langt inn over Polhavet. Etter åtte timer skulle de etter beregningen være i nærheten av polpunktet. De landet med et brak på 87 grader 43 minutter nord, i en av polarhistoriens mest håpløse posisjoner. Ett fly var skadet, ett fungerte, men de manglet rullebane. Karene hadde ski, sleder og kajaker og kunne i teorien ta seg tilbake til Spitsbergen, men i realiteten var det få av de seks som deltok, som trodde på det prosjektet. I over tre uker kjempet de mot is i bevegelse. Det som så ut som starten på en rullebane den ene dagen, var skrudd ned neste morgen.

Mens karene oppunder Nordpolen



Tromsø, 18. juni 1928. Roald Amundsen gjør seg klar for den skjebnesvangre flyturen som skal bli hans siste.

kjempet mot skruisen, skrev avisene side opp og side ned om hva som kunne ha skjedd. Mange begynte å miste håpet. 15. juni hadde de klart å fottrække en rullebane på ca. 500 meter. Det var akkurat nok.

Spenningen rundt den dramatiske forsvinningen skapte en oppmerksomhet som Amundsen ikke hadde opplevd siden hjemkomsten fra Sørpolen. Nå ventet en hylingsferd sørover norskekysten, som endte opp med flyparade over hovedstaden. *Tidens Tegn* satte ord på følelsene: "Men følte engstelsen for en av vort lands store sønner og hans unge følge helt personlig, som mænd vi holder av, saa blander det sig i glæden idag en stolt national følelse. Paany gaar norske navn med ære over verden."

Siste reis

I 1926 var Amundsen tilbake i Ny-Ålesund. Sammen med Nobile, den amerikanske millionæren Ellsworth og 13 andre aeronauter fløy de i luftskipet "Norge" fra Spitsbergen, over Nordpolen til Teller i Alaska.

Den transpolare luftturen var vellykket, men hjemkomsten ble ikke like hjertelig

som året før. Ekspedisjonen ble etter hvert en nedtur i forhold til den dramatiske flyturen. Ikke minst brukte Amundsen selv mye trykksverte på det bitre forholdet som utviklet seg mellom ham og Nobile.

I 1928 dro Nobile nordover med et nytt luftskip - "Italia". 26. mai kom meldingen om at han hadde havarert, og det utviklet seg til et drama som store deler av verden tok del i. Utviklingen av trådløs telegrafi og massemedier, med radio og nyhetsorientert presse, gjorde at publikum kunne få daglige oppdateringer fra dramaet. Zapffe beskrev det slik i Tromsø: "Hele polbasenget vrimlet av hjelpe-ekspedisjoner i sjøen, på isen og i luften. En brænding av journalister og fotografer skyllet nordover

fra de kokende verdensbyer der rotasjonspressene lå som umættelige øgler av stål og hvæste av utålmodighet."

Amundsen så muligheten til å være med på å redde sin tidligere partner som han var kommet så på kant med. 18. juni tok han av fra Tromsø havn. Siden har ingen sett verken Amundsen eller de fem andre som var om bord i sjøflyet "Latham".

Farvel med en helt

Det kan virke som om folk fant det vanskelig å ta innover seg at Amundsen hadde omkommet. Det manglet ikke på rykter og teorier om hva som kunne ha skjedd. Med forsvinningen fra 1925 ferskt i minne regnet mange med at Amundsen igjen

plutselig ville dukke opp fra isødet.

Utover høsten ble det funnet vrakrester fra "Latham", og da en flottør drev i land 1. september, innså de fleste at Amundsen ikke ville overraske verden nok en gang. Og 14. desember, datoen Amundsen hadde stått på Sørpolen, tok nasjonen sitt offisielle farvel med nasjonalhelten. I hovedstaden var kongen og kronprinsen til stede, over hele landet ble det holdt gudstjenester, og klokka 12 var det to minutters stillhet. I radioen holdt Nansen minnetale.

Det er mange vitnesbyrd som viser at folk følte seg reelt knyttet til Amundsen. Han var ikke bare en fjern skikkelse fra den nasjonale festretorikkens verden. Han var folkehelten, sjømannen - han var "en av gutta" - og han hadde lidd en heroisk død.

Etter Amundsens død ble den folkelige sympatien forent med hans livsprosjekt, og høsten 1928 ble det tatt et initiativ for å reise en statue av ham: Den skulle stå ved innseilingen til Oslo. Men det måtte skaffes mye penger - statuen skulle nemlig være på størrelse med frihetsgudinnen i New York.

Det lyktes ikke å reise kjempestatuen i Oslos havn for "å hedre Roald Amundsens minne på en måte som var forskeren og mannen verdig", men Roald Amundsens Minnefond ble derimot en realitet. Det skulle blant annet sikre finansiering av forskningsprosjekter i Arktis og Antarktisk. Budskapet på reklameplakatene var klart: "I dåd hedret han sitt land. I dåd skal vi hedre hans minne. Husk æresskilling til Roald Amundsens Minnefond."

Vil du vite mer?

■ FORFATTER

Harald Dag Jølle er historiker ved Norsk Polarinstitut.

■ BØKER

Norsk polarhistorie. Bind 1-3 av Einar-Arne Drivenes og Harald Dag Jølle (red.), Gyldendal, 2004. "Amundsen og hans aeronauter" av Roald Berg, i Norsk polarhistorie, bind 1. "Polarheltene. Minner og monumenter" av Anne Eriksen, Norsk polarhistorie, bind 1. "Nansenismen" av Robert Marc Friedman, Norsk polarhistorie, bind 2. "En æressag for vår nation" av Narve Fulsås, Norsk polarhistorie, bind 1.

Roald Amundsen. *En biografi* av Tor Bomann-Larsen, Cappelen, 1995.

■ NETT

www.polarhistorie.no
www.polarmuseum.no
www.fram.museum.no



Redaktør i *Levende Historie*

Historieforlaget AS søker en person til 1-års engasjement som redaktør i magasinet *Levende Historie* med mulighet for forlengelse.

Vi søker en person som

- er engasjert i å formidle
- har journalistisk erfaring
- har meget god skriftlig formuleringssevne
- har erfaring i tekstbearbeiding
- har historie eller tilgrensende fag
- er opptatt av bilder og design
- er nøyaktig og ryddig

Arbeidsoppgaver

- redigere *Levende Historie*
- produsere det redaksjonelle stoffet
- generere artikler i samarbeid med andre
- språklig bearbeiding av artikler
- framskaffe illustrasjonsmateriale

Vi tilbyr

- utfordrende og selvstendig arbeid
- meningsfullt arbeid innen viktig mediefelt
- kontakt med kulturengasjerte mennesker
- arena for å utvikle egen skriving
- muligheter for videre engasjement
- god lønn

Vi ser fram til å høre fra deg, og seinest innen 1. oktober.

Kort søknad med CV sendes til inlunde@online.no

MAGASINET
**LEVENDE
 HISTORIE**